

PROGRAM NAUCZANIA DO PRZEDMIOTU
„SPECJALIZACJA”

RACHUNKOWOŚĆ MAŁYCH PODMIOTÓW
GOSPODARCZYCH

KLASA V LICEUM EKONOMICZNEGO

PROPONOWANY PODZIAŁ GODZIN NA DZIAŁY PROGRAMOWE:

30 tygodni x 3 godz. =90 godzin lekcyjnych

Lp.	Nazwa działu	Liczba godzin
I	Ogólne zasady ewidencji procesów gospodarczych w podmiotach gospodarczych	6
II	Dokumenty jako podstawa zapisu w księgach podatkowych	10
III	Zasady ewidencji przy karcie podatkowej	12
IV	Zasady ryczału od przychodów ewidencjonowanych	16
V	Podatkowa księga przychodów i rozchodów	46
Ogółem liczba godzin:		90

MATERIAŁ NAUCZANIA

DZIAŁ	TEMATYKA SZCZEGÓŁOWA
<p>OGÓLNE ZASADY EWIDENCJI PROCESÓW GOSPODARCZYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rodzaje podmiotów gospodarczych w Polsce. ✓ Formy ewidencji w podmiotach gospodarczych. ✓ Obowiązki rejestracyjne podmiotów gospodarczych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. klasyfikacja podmiotów rachunkowości, 2. charakterystyka osób prawnych, 3. cechy charakterystyczne małych podmiotów gospodarczych, 4. rodzaje ewidencji podatkowej, 5. czynności rejestracyjne przy zakładaniu firmy, 6. dokumentacja składana przy rejestracji firmy (zgłoszenie do ewidencji działalności gospodarczej, zawiadomienie o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej, zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego – VAT-R),
<p>DOKUMENTY JAKO PODSTAWA ZAPISU W KSIĘGACH PODATKOWYCH</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ogólne zasady dokumentacji w księgach. ✓ Klasyfikacja dowodów księgowych ✓ Dokumentacja transakcji kupna i sprzedaży przez podatnika VAT. ✓ Dokumentacja wynagrodzeń. ✓ Pozostałe dowody księgowe. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. dokument i dowód księgowy, 2. cechy dowodów księgowych, 3. kontrola dowodów księgowych, 4. korekta błędów w dowodach księgowych, 5. ochrona dowodów – okresy przechowywania, 6. podmioty zobowiązane do wystawienia faktur VAT, 7. podmioty uprawnione do otrzymywania faktur VAT, 8. elementy faktury VAT, 9. duplikat faktury VAT i faktury VAT korygującej 10. faktury korygujące z tytułu zwrotu towarów i upustów, podwyższenia ceny, dla sprostowania pomyłek, 11. noty korygujące, 12. dokumentacja wynagrodzeń ze stosunku pracy, 13. dokumenty zgłoszeniowe ZUS, 14. dokumentacja wynagrodzeń z tytułu umowy zlecenia lub o dzieło, 15. pozostałe dowody księgowe (dowód zastępczy, dowody wewnętrzne zakupu, dowody wewnętrzne kosztów, dokumentacja zakupu na paragony fiskalne, dzienne i miesięczne zestawienie sprzedaży, dowody przesunięć).
<p>ZASADY EWIDENCJI PRZY KARCIE PODATKOWEJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zakres opodatkowania kartą podatkową. ✓ Warunki korzystania z karty podatkowej. ✓ Obowiązki ewidencyjne przy karcie podatkowej. ✓ Zasady ustalania podatku dochodowego przy karcie podatkowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. warunki opodatkowania w formie karty podatkowej, 2. terminy składania wniosku, 3. rezygnacja z karty podatkowej, 4. limit zatrudnienia na karcie podatkowej. 5. zwolnienia w ewidencji, 6. ewidencja zatrudnienia, 7. zasady opodatkowania podatkiem VAT tej grupy podatkowej. 8. podatek dochodowy przy karcie podatkowej, 9. terminy wpłat podatku przy karcie podatkowej.

<p>ZASADY RYCZAŁTU OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Podmioty objęte ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. ✓ Obowiązki ewidencyjne podmiotów gospodarczych objętych zryczałtowanym podatkiem od przychodów. ✓ Ustalanie podatku z ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. ✓ Spis towarów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. warunki, które muszą spełniać podmioty objęte ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, 2. utrata prawa do ryczałtu, 3. ewidencja przychodów, 4. wykaz środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, 5. ewidencja wynagrodzeń, 6. książka zamówień, 7. stawki ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, 8. zasady obliczania podatku, 9. elementy zmniejszające ryczałt, 10. okresowe zamknięcie ryczałtu, 11. dokumentacja: PIT-28, PIT-28/A, PIT-28/B, PIT-29, 12. terminy i zasady sporządzania spisu towarów.
<p>PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Podmioty gospodarcze obowiązane do prowadzenia księgi przychodów i rozchodów. ✓ Ogólne warunki dotyczące prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów. ✓ Zasady ewidencji kosztów w księdze przychodów i rozchodów. ✓ Przychody z działalności gospodarczej. ✓ Dodatkowe ewidencje prowadzone łącznie z księgą przychodów i rozchodów. ✓ Zamknięcie miesięczne i roczne księgi przychodów i rozchodów. ✓ Księga przychodów i rozchodów prowadzona przez rolników. ✓ Prowadzenie książki przychodów i rozchodów z wykorzystaniem programu komputerowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. podmioty objęte księzką przychodów i rozchodów, 2. działalność w zakresie wolnych zawodów, działalność agencyjna, 3. zwolnienia z obowiązku prowadzenia KPiR, 4. zaprowadzenie księgi, 5. spis towarów i zasady wyceny składników spisu, 6. księgi jako dowód w postępowaniu podatkowym, 7. pojęcie kosztów uzyskania przychodu, 8. rodzaje kosztów uzyskania przychodu i ich ewidencja w księdze, 9. zakup materiałów, surowców, półfabrykatów, towarów handlowych, 10. koszty zaopatrzenia i zbytu, 11. koszty reprezentacji i reklamy, 12. amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, 13. wynagrodzenia ze stosunku pracy i z tytułu umowy zlecenia lub o dzieło, 14. składki z tytułu ubezpieczeń społecznych, 15. koszty podróży służbowych, 16. pozostałe wydatki, 17. rodzaje przychodów z działalności gospodarczej, 18. ewidencyjne ujęcie przychodu ze sprzedaży towarów i usług oraz pozostałych przychodów, 19. ewidencja sprzedaży, 20. ewidencja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, 21. ewidencja wyposażenia, 22. ewidencja pożyczek i zastawionych rzeczy, 23. rejestr kupna i sprzedaży wartości dewizowych, 24. zamknięcie miesiąca w KPiR, 25. ustalenie dochodu miesięcznego i rocznego, 26. zamknięcie księgi na koniec roku, 27. prowadzenie księgi przy użyciu komputera, 28. zasady prowadzenia KPiR przez rolników.

LITERATURA:

1. T. Martyniuk, *Poradnik podatnika prowadzącego podatkową księgę przychodów i rozchodów*, Gdańsk 2001.
2. T. Kiziukiewicz, K. Sawicki, *Rachunkowość małych firm*, Warszawa 2002.
3. T. Martyniuk, R. Nilidziński, *Encyklopedia VAT. Ewidencja księgową podatku od towarów i usług VAT*, Gdańsk 1999.

CZASOPISMA:

1. „Gazeta prawna”.
2. „Rzeczpospolita”.
3. „Jak prowadzić księgę przychodów i rozchodów – praktyczny poradnik”.
4. „Doradca podatnika”.
5. „Podatki”.

AKTY NORMATYWNE:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2000r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (z późniejszymi zmianami: Dz.U.128 p.1421 z dnia 24.11.2001r, Dz.U.119 p.1837 z dnia 1.01.2003r.
2. Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości.
3. Ustawa z dnia 9 listopada 2000r. o zmianie ustawy o rachunkowości.
4. Ustawa z dnia 19 listopada 1999r. *Prawo działalności gospodarczej (z późniejszymi zmianami)*.
5. Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (z późniejszymi zmianami).

Opracowała:

Jolanta Zielińska
nauczyciel rachunkowości
Zespół Szkół Ekonomiczno – Handlowych
w Lęborku